

(๖) คดีลําพะเนียง

กลุ่มคดี	สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ	
คำพิพากษา	ศาลปกครองสูงสุด	
คดีหมายเลขดำที่	อ.๑๒๓/๒๕๕๑	
คดีหมายเลขแดงที่	อ.๔๓๓/๒๕๕๑	
ประเภทคดี	ปกครอง	
คู่ความ	นางม้วน พิมพ์คต	ผู้ฟ้องคดี
	โครงการชลประทานหนองบัวลําภู ที่ ๑ กรมชลประทาน ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี
เรื่อง	ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติ/คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อํานาจตามกฎหมาย ขุดลอกขยายลำน้ำลูกลําที่ดินผู้เสียหาย	
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ - แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ - พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง	

ประเด็นสำคัญในการพิจารณา และผลคำพิพากษา

ศาลชั้นต้น

- การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำที่ดินของผู้ฟ้องคดีไปใช้เป็นทางน้ำและถนน สาธารณประโยชน์เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น กรณีจึงต้องถือว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้อํานาจตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อกระทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย มีผลให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายแก่ทรัพย์สินอันเป็นการกระทำละเมิดซึ่งต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๔๒๐ แห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเป็นกรณีนี้การกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดดังกล่าวตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราตารางวาละ ๑๐๐ บาท ตามราคาประเมินรวมเป็นเงิน ๑๕๓,๕๐๐ บาท ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุด

- มีการรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓ ไร่ ๓ งาน ๓๕ ตารางวา โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจที่จะบุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ดำเนินการเวนคืนที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือได้มีการตกลงซื้อขายที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะขุดลอกเอาที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยวิธีอื่นๆ ฉะนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามโครงการและเข้าใช้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินการขุดลอกขยายลำน้ำพะเนียงและได้ก่อสร้างเป็นถนนเลียบลำน้ำพะเนียงรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่

- การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ชดใช้ค่าเสียหายในอัตราตารางวาละ ๑๐๐ บาท ตามราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นราคาที่เหมาะสมแล้ว

พิพากษายืน